

EMBARGAR

EMBARGAR, 'entrebarcar, impedir', mot comú a les tres llengües romàniques peninsulars i a la llengua d'oc, provinent d'un verb *IMBARRICARE del llatí vulgar o romànic primitiu d'aquesta zona, derivat probablement de *BARRA (veg. BARRA). □ 1.ª doc.: 5 Llull, etc.

«Les set virtuts --- fugir vull al món ans que-m prenga ni m'embarch a ésser serva e sotmesa» (Blanq. I, 128.26), «neguna d'estes coses no embarguen la ànima a contemplar son Déu», id. (I, 74.8). Modernament s'ha tornat força literari, però sense perdre del tot la popularitat: «el barquer li diu - quel rey li embargava / a pena de vida - que no embarqués frates», MilàF (Romllo., 26.11F, versió recollida a Girona, perdiu l'embargava a Argentona).

DERIV.: *Embarg* [S. XI] ja força sovint, en forma més o menys llatinitzada, en docs. d'aquell temps: «ducant aquam --- sine ullo *embargo*», doc. de 1020 (publicat segons dues còpies de primers del S. XIII, i segons dos cartorals del XIV, per Serrano i Sanz i per MDUque (*Docs. de Ovarra*, 85.21). *Embargable*. *Embargador*. *Embargament* [Llull]. *Embargant*. *Embargar*. *Embargós*. *Embarguinar* sembla resultar d'un encreuament local d'*embargar* amb *embuñar* (pronúncia primitiva d'*embuñar*). *Desembargar* [Llull].

Embarjocar-se deu ser produpte local de la combinació d'un **embajocar*, derivat de *bajoc*=*bajà* (cf. *embajanir*, *bajanada*, etc.) amb els sinònims *embarbollar*, *embardollar*.

Embarnillat, V. *barnilla* *Embarnús*, V. *barnús* *Embarracar*, -*cada*, V. *barraca* *Embarrador*, *embarrament*, V. *barra* *Embarrancament*, *embarrancar*, *embarrancat*, *embarranquessar* (<*embarrençassar*, amb -*anc* substituït per -*enc*, no sols perquè és sufix més freqüent sinó perquè és el d'avenc), *embarranquinar*, V. *barranc* *Embarrar*, V. *barra* *Embarris*, *embarrassar*, V. *embarassar* *Embarrat*, *embarrellar*, *embarrerada*, *embarrerar*, V. *barra* *Embarretat*, V. *barret* *Embarrilador*, *embarrilament*, *embarrilar*, V. *barril* *Embarriolament*, *embarriolar*, -*olat*, *embarriolera*, V. *barriola* *Embarriscolat*, V. *barrisc* *Embarronar*, *embarrotador*, *embarrotar*, -*otat*, V. *barra* *Embarrumar*, V. *embalam*, -*lumar* (VOLUM, sota la influència del grup de *barrim*-*barram*) *Embarrés*, *embarris*, -*ssada*, V. *emborrassar*, *borrassa* (BORRA) *Embarum*, *embarumar*, V. *embalam*, -*lumar* (VOLUM) i *embromar* (BROMA) de l'encreuament dels quals resulta *Embarzerada*, -*zerar*, V. *esbarzer* *Embasant*, V. *base* *Embasdament*, *embasdard*, V. *basarda* *Embascar*, *embascat*, V. *basca* *Embascolat*, V. *bàscula* *Embaserat*, V. *basera* *Embaserir*, V. *basca* *Embassada*, *embassador*, *embassalat*, *embassament*, *embassar*, *embassat*, *embassolat*, V. *bassa* *Embast*, *embasta*, *embastada*, *embastidor*, *embastament*, V. *basta* *Embistar*, V. *bast* i *basta* *Embastardir*, V. *bastard* *Embastat*, V. *basta* *Embastavagues*, V. *bast* *Embostenagar*, V. *empastenagar* (PANTA) *Embastida*, V. *bastir* *Embastillar*, V. *basta* *Embastonar*, V. *bastó* *Embat* (en totes les accs. del

mot), *embatada*, V. *batre* *Embatida*, *embatir*, V. *embotir* (BOT I) *Embatol*, V. *batre* *Embaubar*, V. *balb* *Embauçar*, V. *balç* *Embaucador*, *embauament*, *embaucar*, V. *babau* *Embaulament*, *embauilar*, V. *baula* (BALDA) *Embaülar*, V. *bagul* *Embaumador*, *embauament*, *embauamar* 'fer balma', V. *balma* *Embaütar*, V. *baürtia* i *bisurt* *Embaumar* 'perfumar', V. *bàksam* 'enganyar', V. *babau* *Embaavallar*, V. *bava* (*embavar* no és més que el resultat d'*embava(i)ar* en la pron. vulgar a Menorca) *Embeatat*, V. *beat* *Embebeit*, eivissenc, no sembla ser més que grafia imperfecta per *embabeit*=*embabaiat* (BA-BAU) *Embefi*, V. *bifi* *Embèfia*, V. *befa* +*Embefugat* (DBal.), V. *embufegat* *Embega*, sembla derivat de *embeure* (BEURE), encara que de formació un poc anòmala; potser no cal rebutjar del tot la idea de relacionar amb el lleon. *ambelga*, *embelga* (DCEC *amelga*) *Embeguda*, *embegut*, V. *beure* *Embeinador*, *embeinar*, V. *baina/beina* +*Embel*, +*embelar*, *embelcar*, V. *balca* *Embelesar*, *embelecar*, castellanisme, per als quals veg. els respectius articles del DCEC *Embellir*, -*lesir*, *embellidor*, *embelliment*, *embellir*, V. *bell* *Embellumar*, V. *besllum* (LLUM) *Embenada*, *embenadura*, *embenament*, *benar*, *embenat*, *embenatge*, V. *bena* *Embeneitit*, *embeneitir*, V. *beneir* *Emberballar*, *emberbar*, V. *verba* (VERB), i cf. COBERBO *Emberlocat*, V. *barloqui* *Emberrar*, V. *barra* *Embersat*, V. *embarrassar* *Embessonar*, V. *bessó* *Embetumada*, *embetumament*, *embetumar*, -*mat*, V. *betum* *Embetat*, V. *betza/butza* (ESBOTZAR) *Embeurada*, *embeurador*, *embeurare*, V. *beure* *Embiaixada*, *embiaixar*, *embiaixat*, V. *biaix* *Embibir*, V. *beure* *Embicar*, V. *pic* *Embijio*, V. *bifi* *Embigada*, *embigar*, *embigat*, V. *biga* *Embigotada*, *embigotat*, V. *bigoti* *Embiornada*, V. *bornar* *Embirmat*, *embirma-dura* (també *envismat*), V. *abismat* (ABISME, amb infl. d'*embrinat* <*enverinat*>) *Embirombar*, -*bat*, V. *biombo* *Embitillar*, -*illat*, V. *biilla* *Embiuñolar*, V. *biuló* (BALDA) *Embla*, V. *atzembla* *Emblada*, V. *blat* *Embladura*, V. *emblar* *Emblai*, V. *emblar* *Emblament*, V. *emblar* *Emblancador*, *emblancar*, V. *blanc* *Emblanqueïment*, *emblanqueir*, *emblanquició*, *emblanquidor*, *emblanquiment*, *emblanquinada*, *emblanquinador*, *emblanquinadura*, *emblanquinament*, *emblanquinar*, -*nat*, *emblanquir*, V. *blanc*

EMBLAR, ant. 'robar, pendre', del ll. familiar IN-VOLARE id.: aquest sembla ser un derivat de VOLARF, pròpiament 'volar', que com a transitiu es va aplicar als homes i ocells caçadors que aixecant la caça la capturaven, d'on vingué també el fr. *voler* 'robar'. □ 1.ª doc.: mj. S. XIII.

Des del principi el trobem aplicat a tota mena de preses, captures, furtos i robatoris. El «Sisè manament de la Lei de Déu» s'expressa justament «no emblaràs» en Llull (Doctr. Pu., ed. Gili, p. 49; Blanq., NCI. I, 207.7); «a un mercader emblaren deu mil besans», id. (Merav. NCI. II, 56); i en un sentit a penes examplat: «tot quant los prelats --- en tresor metien, part